

אם בישראל

הסתפקות כאוגט - כי

דברי חיזוק לאם היהודייה

סכנת ההיסחפות אחר מותרות

"וכל זמן שאדם רודף אחר המותרות, הן באכילה ושתייה, והן בשאר התאוות - קשה לו לבוא לידי התכלית האמיתית".

(מאור ושמש וישלח)

"אל תרא יין כי יתאדם" (משלי כג, לא)

"...שמאדים פניהם של רשעים בעולם הזה ומלבין פניהם לעולם הבא." (סנהדרין ע, ע"א)

"ושמת שכיך בלועך אם בעל נפש אתה" (משלי כג, ב)

"כאשר יבואו לפניך מיני מעדנים ויערבו לך אל תמלא כריסך מהם... כי הנמשך אחרי התענוגים ייפרד מעל דרכי הנפש החכמה."

(רבנו יונה גירונדי, שם)

דבר המערכת

תפקידה העיקרי של האישה והאם היהודייה הוא העיסוק בענייני העולם הזה. היא עמלה לטפח את הבית ולגדל את הילדים, כדי שיוכלו הם להקדיש את כל חייהם לרוחניות ולעבודת הבורא. כל יומה מוקדש בדרך כלל לעיסוקים גשמיים לכאורה, ואין היא מוצאת זמן פנוי לעיסוק במעשים רוחניים יותר.

אך דווקא בזאת טמונה מעלתה הגדולה של האישה: דווקא היא מסוגלת להתעסק במשך היום בחומריות ובגשמיות, ובכל זאת לשמור על סולם עדיפויות נכון, להציב במקום הראוי את העיקר ואת הטפל, ולהפוך את כל פעולותיה היומיומיות להיות קודש קודשים על ידי הפיכתם לכלי שרת בדרך למטרה העיקרית: לעשות נחת רוח לבורא ולמלא את ציווייו בשלמות. מסיבה זו מסוגלת היא להתעסק כל היום בגשמיות, אך להפוך הכל להתעלות רוחנית.

אישה כזאת, ההופכת את כל מעשיה הגשמיים להיות קודש לד', מתייחסת אל כל ענייני העולם הזה במבט הנכון, היא שמחה ומאושרת במה שחננה הבורא, ואינה רודפת אחר מותרות ופאר. טוב בעיניה פת חרבה, אך יראת שמים ועבודת ד' בה, יותר מחלב פרים ואילים אשר הריחוק מן הבורא ניכר בהם. כל פינה בביתה זועקת "הבו לד' כבוד ועוז", וכל מעשיה מכוונים לתכלית הנצחית: לקיים רצון אבינו שבשמים.

מפי ספרים וסופרים

"מה יעשה אדם ויחיה? ימית את עצמו. מה יעשה אדם וימות? יחיה את עצמו" (תמיד לב, ע"א)

ימית את עצמו בעוה"ז? להרחיק מתענוגי עוה"ז? כדי שיחיה לעוה"ב [צדיקים במיתתם קרויים חיים]... יחיה את עצמו בעוה"ז בתענוגים וימות בעוה"ב [רשעים במיתתם קרויים מתים].

(מהרש"א, שם)

בוא ולמד הסיפוק במעט והשובע מהב"ה, שציווה לעשות שולחן של זהב, ומכל עולות ושלמים לא ציווה הב"ה לעלות על שולחנו כי אם לחם הפנים בלבד. ללמדך, שאם ירצה אדם לבזבז הונו, אל יבזבז ממונו באכילה ובשתייה יותר מדאי. שהמון שמוציא האדם באכילה ובשתייה יותר מדאי הוא כלה ואבד, ואינו שב אליו לעולם...

ולמה ציווה הב"ה לעשות על השולחן מסגרת, לומר: אף על פי שהשולחן הוא זהב, סגור את פיך ואל תאכל יותר מדאי...

הב"ה, לו כל חיותו יער בהמות בהרי אלף, ציווה להקריב על מזבח הנחושת כל הקרבנות, שלמים ותודות, וניסוך היין, ועל מזבח הזהב לא ציווה להקטיר עליו כי אם קטורת בלבד. ללמדך, שאם יפרנס אדם את עצמו בדבר מועט, סופו להשתמש בכלי זהב, כמזבח הזהב, ואם הוא אוכל מאכלים גסים, אם היה רגיל להשתמש בכלי זהב, סופו להשתמש בכלי נחושת, כמזבח הנחושת שהיו מקריבים עליו כל הקרבנות הללו.

(מנורת המאור)

פנינים

מי שיקרה נפשו בעיניו קטן העולם בעיניו.

מי שלא דאג על מה שלא הגיע לידו, נחה נפשו, וזך שכלו, וארכו ימיו.

אמרו לחכם: פלוני קנה הון גדול. אמר: קנה ימים שיוציאנו בהם...

כאשר יבחן הנלבב את העולם ימצאנו אויב ששובש כסות אוהב.

(מבחר הפנינים לרשב"ג)

אין לך עניות בעולם כבצע, ולא עושר בעולם כמי שאינו יגע להעשיר.

אין עניות אלא בדעת, לא בכסף ולא בזהב, ואין עושר אלא בדעת, לא בכסף ולא בזהב.

איזהו עשיר, כל מי שיש לו נחת רוח בעושרו. ואין לך נחת רוח יותר ממה שהוא שמח בחלקו ובמה שזימן לו הב"ה.

(מנורת המאור)